

JENSEN Education College AB
Org.nr. 556635-8759
mats.rosen@jenseneducation.se

2023-03-30
Dnr SI 2022:8799

Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av det
specialpedagogiska arbetet för att stödja
lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid
JENSEN Grundskola Kvarnsjön i Botkyrka
kommun, med JENSEN Education College AB
som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på JENSEN Grundskola Kvarnsjön avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser.

Granskningens syfte är att bedöma kvaliteten i de samråd som sker inom garantin för tidiga stödinsatser. I dessa samråd ska personal med specialpedagogisk kompetens bidra med sin kompetens till skolors arbete med att främja de yngres elevernas språkliga (svenska) och matematiska utveckling.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av skolenhetens förberedelse och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd. Av författningsstödet framgår i vilka situationer som samråd ska ske och där beskrivs även de centrala begreppen i garantin.

Skolinspektionen besökte JENSEN Grundskola Kvarnsjön den 23 februari 2023. Besöket genomfördes av utredarna Roger Thuring och Therese Jakobsson.

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- En gruppintervju med lärare och förskollärare som undervisar i förskoleklass.
- En gruppintervju lärare som undervisar i åk 1-3.
- En intervju med personal med specialpedagogisk kompetens.
- En intervju med rektorn.
- Studier av dokument som begärts in från skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Den här granskningen är del av ett större regeringsuppdrag att följa upp och utvärdera garantin för tidiga stödinsatser (<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/garanti-for-tidiga-stodinsatser/>). De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras hösten 2023.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att JENSEN Grundskola Kvarnsjön uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende samråd inom garantin för tidiga stödinsatser.

Skolinspektionens bedömningar

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom de granskade områdena fungerar väl.

Granskningen visar att förskollärare och lärare som undervisar i förskoleklass och lågstadiet samt speciallärare har etablerat ett nära samarbete med de samråd som återkommande ska ske i arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. De har även skapat sig en god kännedom om garantin, dess begrepp och hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas. Behov av kompetensutveckling inom garantins område förs även fram av lärare och personal med specialpedagogisk kompetens.

Granskningen visar vidare att lärare och speciallärare tillsammans analyserar vad de obligatoriska materialen har visat, det vill säga kartläggningsmaterialen i förskoleklass, bedömningsstöden i årskurs 1 och nationella proven i årskurs 3. Utifrån analysen sker gemensamma diskussioner om vad som påverkar elevernas resultat och hur stödinsatser och undervisning kan utformas för att bättre möta elevernas behov. Skolinspektionen gör bedömningen att lärare och speciallärare tar stöd i varandras kompetens i arbetet med att möta elevernas varierande förutsättningar. Arbetet med garantin leder därmed till ett kollegialt lärande och utveckling av undervisningen.

Nedan motiveras Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Motivering

Ett nära samarbete kring samråd inom garantin har etablerats

Granskningen visar att speciallärare och undervisande lärare i förskoleklass och lågstadiet har förberett de samråd som är en del av arbetet med garantin och därigenom skapat en samsyn om både begrepp och målsättning för arbetet med garantin. Förskollärare berättar att personalen på lågstadiet använt praktiskt inriktade arbetslagsmöten, kallade teammöten, för att diskutera och skapa kännedom om garantin. Ofta är även personal med specialpedagogisk kompetens närvarande under dessa möten och ibland även personal från skolledningen.

Av intervjuer med lärare, speciallärare och rektorn framgår vidare att berörda lärare och speciallärare har ett nära samarbete och att detta samarbete omfattar garantins samtliga delar. Exempelvis berättar lärare att de tillsammans med speciallärare följer upp extra anpassningar gemensamt vid klasskonferenser och teammöten.

Den särskilda bedömningen, som sker efter att de obligatoriska materialen genomförts, beskrivs på ett samstämmigt sätt av berörda lärare och speciallärare. Lärare berättar i intervju att de genomför kartläggningen och förbereder samrådet genom att dokumentera vilka elever som visar indikation, sedan sker särskild bedömning i samråd med speciallärare och en förstelärare med utvecklingsuppdrag inom ämnet matematik. I intervju med förskollärare beskrivs ett nära samarbete med speciallärare om vilket stöd elever kan behöva. Dessa samråd kan enligt förskollärare omfatta samtal om hur eleven är socialt, vad man har märkt tidigare och vilka extra anpassningar som man vill prova.

Skolans rutiner för pedagogiskt utvecklingsarbete på lågstadiet omfattar även arbetet med garantin. Intervjuer med berörd personal och rektorn visar att dessa rutiner är levande i verksamheten. Exempelvis ges en samstämmig bild av vad, hur, när och av vem något ska göras inom garantin.

Granskningen visar att det finns samsyn om innebörden av de begrepp som är specifika för arbetet med garantin. Även om det i intervjuer med berörd personal framkommer att det ibland förekommer andra, ersättande, begrepp framhålls att de används på ett sådant sätt att de relaterar till garantins begrepp. Rektorn anger att begreppet riskera ibland används synonymt med indikation. Av intervjuer med lärare som undervisar på lågstadiet framgår att personal med specialpedagogisk kompetens tar ett särskilt ansvar för att begrepp förstås och används på samma sätt.

Genom arbetet med garantin identifierar lärare och speciallärare behov av kompetensutveckling

Rektorn, lärare och speciallärare berättar om hur de i arbetet med garantin upptäckt ett behov av kompetensutveckling i hur elever med adhd bättre kan bemötas i undervisningen och att speciallärare också genomfört sådan kompetensutveckling. I granskningen ges även andra exempel på kompetensutveckling, som exempelvis hur förskollärare stärkt sin kompetens om hur garantin ska genomföras genom att ta del av podcasts.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Motivering

Materialens resultat analyseras för att undersöka vilket stöd som fungerar för eleverna

Granskningen visar att när resultaten av de obligatoriska materialen analyseras utgår analysen från vad det är som påverkar elevernas resultat. Av samtliga intervjuer framkommer att det görs omfattande och djupgående analyser av resultaten av de obligatoriska materialen. Analysen sker enligt intervjuad personal på både grupp- och individnivå. Exempelvis berättar speciallärare att de i samråd med förskollärarna analyserar indikatorer utifrån ett undervisningsutvecklande perspektiv, men också utifrån vilka elever som behöver stöd och extra anpassningar. Speciallärare framhåller även att analysen av resultaten utgår från frågor som de förberett och att lärarna kompletterar dessa med egna frågor. En förberedd fråga handlar exempelvis om vilka risker läraren ser efter resultaten.

Granskningen visar att analysen av resultaten av materialen är likvärdig utifrån såväl ämnes- som årskursperspektiv. Både lärare och personal med specialpedagogisk kompetens beskriver att samrådsarbetet ser likadant ut oavsett vilken årskurs det rör sig om och i samrådsarbetet råder lika stort fokus på matematik som svenska/svenska som andraspråk. I intervju med lärare på lågstadiet och rektorn uppges att speciallärare är lika tillgängliga och delaktiga, oavsett vilken årskurs de arbetar med.

I samtliga intervjuer beskrivs att en djupare analys utifrån garantin genomförs vid slutet av varje läsår. Analysen omfattar exempelvis uppvisad indikation och fördelning av stöd utifrån kön. Analyserna omfattar även elever utifrån om de har svenska som modersmål liksom utifrån funktionsnedsättning.

Av intervjuerna med speciallärare och rektorn framgår vidare att kollegialt lärande genomsyrar skolans arbete. Fokus på utveckling av undervisningen är en ständigt pågående process och arbetet med garantin är en del av denna process.

I intervjuerna ges flera exempel på att lärare och speciallärare tillsammans reflekterar och analyserar hur undervisningen fungerar för olika elever, och att detta leder till att undervisningen utvecklas. I intervju med lärare framkommer exempelvis att arbetet med garantin lett till att mer konkret material som klossar används i matematikundervisningen för att göra ämnet mindre abstrakt.

Förskollärare beskriver att det nära samarbetet mellan lärare och speciallärare, inom ramen för garantin för tidiga stödinsatser, lett till ett kollegialt lärande där olika professioner fortlöpande förbättrar varandras kompetens.

Lärare får stöd i arbetet med att möta elevernas varierande förutsättningar och behov

Granskningen visar att lärare fortlöpande får stöd av personal med specialpedagogisk kompetens för att ta fram stödinsatser. Speciallärare beskriver exempelvis en satsning på avkodningsträning och hur även fritidshemmet involverades i detta arbete. Dessutom har arbetet utvecklat personalens kompetens inom området. Av intervju med lärare och rektorn framgår att stöd som satts in med anledning av garantin följs upp var femte till sjätte vecka. Av samtliga intervjuer framgår att extra anpassningar som lärare genomför i sin undervisning bland annat utvärderas genom att speciallärare observerar undervisningen och ger återkoppling. Lärare och speciallärare bestämmer tillsammans i förväg vad observationen ska handla om.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Ana-Maria Koci Spång.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Roger Thuring, (föredragande) och utredare Therese Jakobsson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

---

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån Skolverkets rekommendationer för arbetet med garantin.¹

Följande områden granskas:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens etablerar ett nära samarbete och samtalar om hur det gemensamma arbetet med garantin ska utformas och hur arbetet ska leda till att syftet med garantin uppfylls.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens identifierar behov av och föreslår kompetensutvecklingsinsatser inom garantins område.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens arbetar tillsammans utifrån organisationens och skolans rutiner och med frågorna vad, hur, när och av vem något ska göras inom garantin.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens utvecklar en samsyn kring begrepp och målsättning för arbetet med garantin.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens tar stöd i varandras kompetens i arbetet med att möta elevernas varierande förutsättningar och behov.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens reflekterar och analyserar tillsammans hur undervisningen har utgått från ett varierat sätt att lära och hur eleverna har fått möjlighet att visa sina kunskaper.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens samtalar om vilket stöd som fungerar för eleven.

Lärare och personal med specialpedagogisk kompetens analyserar tillsammans resultaten av de obligatoriska materialen utifrån vad det är som påverkar elevernas resultat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se).

---

¹ Skolverket (2022). *Rekommendationer om arbetet med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass och lågstadiet*. Tillgänglig via < <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/rekommendationer/rekommendationer-om-arbetet-med-garantin-for-tidiga-stodinsatser-i-forskoleklass-och-lagstadiet> >.

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartlägnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.²

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.³

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.⁴

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁵

---

² 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

³ 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

⁴ 3 kap. 4 b § skollagen.

⁵ 3 kap. 4 a § skollagen.

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.⁶

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.⁷

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.⁸ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁹

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹⁰

---

⁶ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

⁷ Prop. 2017/18:195 s. 86.

⁸ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

⁹ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

¹⁰ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.